

SZÓBELI ÉRETTSÉGI TÉTELEK – MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
12.FAD – FD CSOPORT
2026. június

IRODALOM

A szóbeli vizsgatétel felépítése irodalomból: *Témakör – tétel – feladat*. A témaköröket és a tételeket nyilvánosságra kell hozni, a feladatokat a vizsgázók csak a vizsgán ismerhetik meg. A vizsgán a vizsgázónak a feladatokat kell kifejtene.

TÉMAKÖR	TÉTEL	MŰISMERET
Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők	1) Szimbolikus küzdelmek Ady Endre költészetében	<i>Harc a Nagyúrral, Az ős Kaján, A Sion-hegy alatt, Az eltévedt lovas</i>
	2) A felépítés és az elbeszélésmód Arany János balladáiban	<i>Ágnes asszony, Vörös Rébék, V. László</i>
	3) Babits Mihály lírájának képi világa	<i>Cigány a siralomházban, Különös hírmondó, Ősz és tavasz között</i>
	4) Cselekményalakítás Herczeg Ferenc <i>Az élet kapuja</i> című regényében	<i>Az élet kapuja</i>
	5) Jókai Mór <i>Az arany ember</i> című regényének főhőse	<i>Az arany ember</i>
	6) A megidézett és újraalkotott anyakép József Attila verseiben	<i>Mama, Ajtót nyitok, Kései sirató</i>
	7) Urak és cselédek Kosztolányi Dezső <i>Édes Anna</i> című regényében	<i>Édes Anna</i>
	8) Női sorsok Mikszáth Kálmán <i>Jó palócok</i> kötetében	<i>Bede Anna tartozása, Timár Zsófi özvegysége, A bágyi csoda</i>
	9) Petőfi Sándor költészetfelfogásának alakulása	<i>A természet vadvirága, Dalaim, Egy gondolat bánt engemet, A XIX. század költői</i>
	10) Vörösmarty Mihály utolsó versei	<i>Előszó, A vén cigány</i>
Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból	11) A műfaji kihívás Zrínyi Miklós <i>Szigeti veszedelem</i> című eposzában	Zrínyi Miklós: <i>Szigeti veszedelem</i>
Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század irodalmából	12) Számvetésnovellák a nagy Nyugat nemzedék alkotóitól	Karinthy Frigyes: <i>Találkozás egy fiatalemberrel</i> , Krúdy Gyula: <i>Szindbád – A hídon</i> , Kosztolányi Dezső: <i>Esti Kornél – Villamosutazás</i>
	13) A politikai szatíra	Szabó Dezső: <i>Feltámadás Makucskán</i>
Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai irodalomból	14) Az intertextualitás jelentősége erdélyi lírikusok verseiben	Reményik Sándor: <i>Halotti beszéd hulló leveleknek</i> , Dsida Jenő: <i>Nagycsütörtök</i> ; Kányádi Sándor: <i>Fekete-piros</i>
Művek a kortárs magyar irodalomból	15) Emlékezés és leszámolás kortárs novellákban	Krusovszky Dénes: <i>Márk</i> , Dragomán György: <i>Rukkola</i> , Tóth Krisztina: <i>Idegen az erdőben</i>
Művek a világirodalomból	16) A csinovnyik az orosz realista irodalomban	Gogol: <i>A köpönyeg</i> , Tolsztoj: <i>Ivan Iljics halála</i>
	17) A modernség életérzése Franz Kafka <i>Az átváltozás</i> című elbeszélésében	<i>Az átváltozás</i>
Színház és dráma	18) Az egyéni és társadalmi lelepleződés drámája: Henrik Ibsen <i>Babaszoba</i> című színműve	<i>Babaszoba</i>
	19) Tragikomédia és groteszk Örkény István <i>Tóték</i> című drámájában	<i>Tóték</i> (dráma!)

Az irodalom határterületei VAGY regionális irodalom	20) A krimi műfaj sajátosságai: Agatha Christie, <i>Gyilkosság az Orient expresszen</i>	Agatha Christie: <i>Gyilkosság az Orient expresszen</i> (regény és film)
--	---	--

MAGYAR NYELV

A szóbeli érettségi vizsgatétel felépítése magyar nyelvből: *Témakör – tétel – feladat*. A témaköröket és a tételeket nyilvánosságra kell hozni, a feladatokat a vizsgázók csak a vizsgán ismerhetik meg. A vizsgán vizsgázónak a feladatokat kell kifejtenie.

TÉMAKÖR	TÉTEL
Kommunikáció	1) A kommunikációs folyamat tényezői beszédhelyzetekben
	2) A társalgás néhány sajátossága: udvariasság, agresszió, tabu
	3) Tömegkommunikációs jelenségek
A magyar nyelv története	4) A magyar nyelv eredete, rokonsága
	5) A nyelvtörténet forrásai: a nyelvemlékek
	6) A szókészlet rétegei
Ember és nyelvhasználat	7) A nyelvi norma és a nyelvváltozatok
	8) Jelek, jelrendszerek a közlésfolyamatban
	9) Nyelvi identitás, nyelvi előítélet, nyelvi diszkrimináció
A nyelvi rendszer	10) A nyelvi szintek
	11) A szó szerkezet fogalma, szerepe a mondat felépítésében
A szöveg	12) Szöveg és beszédhelyzet
	13) A szövegköziség
	14) Szöveg méret, megjelenés
A retorika alapjai	15) A meggyőzés művelete, a retorikai szituáció
	16) Az érvelő beszéd felépítése
	17) Az érvelés műfajai
Stílus és jelentés	18) A stílus fogalma, stílusjelenségek
	19) A metafora és a metaforikus jelentés
Digitális kommunikáció	20) Az elektronikus média új közlésmódjai

A VIZSGÁN HASZNÁLHATÓ SEGÉDESZKÖZÖK

Írásbeli vizsga: vizsgázónként tankönyvjegyzékben szereplő irodalmi szöveggyűjtemény (9-12. évf.) és termenként négy helyesírási szótár, melyet az iskola biztosít.

Szóbeli vizsga: irodalmi szöveggyűjtemény, kötet vagy a feladatok kidolgozásával összefüggő más nyomtatott ismerethordozó a tételnek megfelelő részlete, melyet az iskola biztosít.